

Ольга ГУЛЯЄВА

ТРАДИЦІЇ «НЕОФОЛЬКЛОРИЗМУ» У ТВОРЧОМУ ДОРОБКУ МИКОЛИ ПИСАНКА

Анотація. Досліджено творчість українського художника Миколи Писанка (1910–1996), встановлено стильову приналежність творчого доробку митця, осмислено роль етнотрадиції як засобу виразності у живопису, розкрито наявність у живописному доробку М. Писанка традицій «неофольклоризму», що отримав поширення в мистецтві України у 1960–1980-х.

Ключові слова: традиція, живопис, неофольклоризм, архетип, символ.

Постановка проблеми. У 1950–1960-х народилась нова естетика мистецтва, в органічному зв'язку з життям сформувалась мова тогочасних пластичних мистецтв. У період, коли загальнолюдські проблеми стають пріоритетними перед класовими, а формування особистісних цінностей у відображенні дійсності посідає чільне місце, виникла реальна потреба у розвитку народних художніх традицій. Так, у 1960-х з'являється багато напрямів у живопису, що по суті своїй відроджували та оновлювали живописні традиції початку ХХ століття. Одним з них був так званий етностилістичний напрямок, який ще отримав назву «національний стиль» або «неофольклоризм». В основі напряму була ідея внесення традиційних етнічних елементів у творчість професійних митців. [9, с. 390]

Аналіз розвитку етностилістичної лінії у живописі України проводить у своїй статті О. Дем'янова. Автор зазначає, що трипільська культура є тією первинною основою, на яку нашаровувалася уся подальша культура України. З кожним наступним століттям національна культура накопичувала мистецький досвід та збагачувала етнічні традиції, що стали одним з основних художніх джерел для втілення національної теми в різних видах мистецтва, в тому числі й образотворчому. [4, с. 5]

Мистецтвознавці, зокрема О. Петрова [12], Г. Скляренко [14], О. Федорук [16], вказують на те, що зацікавленість національною мистецькою спадщиною актуалізується на початку ХХ століття, в мистецтві першої хвилі авангарду. У той час на півдні України працювали Д. Бурлюк, М. Бойчук та їхні послідовники — Н. Павлюк, А. Іванов, М. Шехтман, що змогли досягнути певної стадії у розвитку «національного стилю». Ця стадія могла перерости в національно-самобутнє вітчизняне мистецтво, але проголошена 1925 року Й. Сталіним теза «про мистецтво сучасності» жорстко направила подальший розвиток художньої культури по рейках «соціалістичного за змістом, національного за формою мистецтва» [8, с. 90].

Відчуття нових можливостей культури в рамках наявних інституцій відкрилося тільки після 1953 року. В цей час можемо спостерігати посилення національного забарвлення українського мистецтва, що базувалося на зверненні до традицій народної творчості, зокрема до стилістики народного декоративно-прикладного мистецтва та фольклору [1, с. 19]. Дана тенденція на південних теренах України простежується у творчості таких художників, як А. Антонюк, В. Алтанець, Ю. Коваленко. Над проблемами «фольклоризму» працював і М. Писанко, живописний доробок якого є малодослідженим. Це, у свою чергу, створює не досить чіткі уявлення щодо розвитку етностилістичного напрямку у 1960–1970-х у Південній Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремих публікацій, присвячених аналізу живописного доробку М. Писанка, нами не знайдено. Значущими джерелами для дослідження творчого шляху майстра є спогади його учнів та колег, зокрема В. Будзинського [3], Г. Іванова [7], В. Піхулі [13], викладені у періодиці. Теоретичному здобутку М. Писанка присвячено книгу А. Малявки «Мова образотворчого мистецтва М. М. Писанко» [10], де автор наводить зокрема і велику кількість ілюстрацій живописних творів художника. Загальна характеристика творчого доробку М. Писанка зроблена С. Курбаткіною в альбомі «Художники Херсонщини». Мистецтвознавець наголошує, що «роботи майстра своїм корінням глибоко сягають в українське народне мистецтво» [17, с. 100].

Отже, **метою** нашої статті є аналіз творчого доробку Миколи Писанка з позиції розвитку у його живописі традицій «національного стилю».

Методологія дослідження базується на порівняльному аналізі, зумовленому вирішенням завдань «неофольклоризму», жанрово-тематичному аналізі, що дозволяє визначити етнічні традиції у живопису художника. Наукова новизна полягає у встановленні стильової приналежності творчого доробку М. Писанка, осмисленні ролі етнотрадиції як засобу виразності у живописі. Традиції «неофольклоризму» у творчості М. Писанка ми бачимо у зверненні до архетипів, символів, алегорій.

Викладення основного матеріалу дослідження. Микола Миколайович Писанко народився 1910 року в Олександрії Херсонської губернії (нині — Кіровоградська область), у родині кадрового офіцера царської армії. У 1932 році вступив до Одеського художнього інституту, згодом закінчив його з дипломом художника-станковиста та працював науковим співробітником в одеському художньому музеї. З перших днів війни з нацистською Німеччиною пішов на фронт, де був тяжко поранений. Близько трьох років М. Писанко був прикутим до лікарняного ліжка у шпиталі Сталінабада (нині — Душанбе). Після одужання розпочав педагогічну діяльність — викладав живопис і композицію в художньому училищі Сталінабада. У 1951 році вступив до лав Спілки художників УРСР, переїхав до Сімферополя, де тривалий час викладав у Художньому училищі імені М. С. Самокиша, брав активну участь в організаційній та виставковій діяльності Спілки. Теоретичним доробком художника-вика-

дача стало дослідження — «Рух, простір і час в образотворчому мистецтві» (1996). З 1958 року М. Писанко жив і працював у Генічеську (Херсонська область) [10, с. 9].

Колега художника О. Кропко згадує, що М. Писанко «жив анахоретом, відлюдником, але до нього, невідомо як дізнаючись про його студії, з'їжджалися і учні, і колеги-художники, і відомі теоретики мистецтва. Влаштування побуту його не хвилювало, а сферою інтересів все життя залишався виключно живопис, образотворче мистецтво, специфіка сприйняття початківцями-художниками “світу прекрасного” і оптимізація методики викладання малюнка, композиції, живопису». [2]

Живописний спадок М. Писанка складає понад 2 000 робіт. Серед них пейзажі, натюрморти та жанрові композиції. Основою для образно-пластичного рішення теми художник обирає поетику народного мистецтва, той ліризм, що ми відчуваємо у пісенно-поетичній та образотворчій діяльності. Таким чином, «фольклоризм» стає головною рисою живопису художника. Зверненням до народного мистецтва продиктовані й характерні ознаки його творчої манери: стилізація художньої форми, декоративність, орнаментальна умовність образного рішення. У теоретичній праці М. Писанка «Мова образотворчого мистецтва» викладено міркування автора щодо орнаментальності та умовності у власному живописі: «Орнаментована фігура має властивість перетворюватись у пісню і вічність, орнаментация — це вид абстракції. Площинні орнаменти визначають і загальну площинність зображення. З'являється свобода у стилізації плями, контуру, будь-якої поетичної гіперболи. Це шлях істинно народний, оскільки абсолютно звільнений від натуралізму» [10, с. 43]. Є у творах художника «улюблені» теми: ніжні красуні і мудрі старці, загадкові козаки і дбайливі матері, живописні краєвиди та чудернацькі тварини. Кожен з цих образів є носієм етичної та естетичної цінності, за якими автор розкриває свої міркування про закони світобудови.

На думку Л. Нехвядович, для етностилістичного живопису, перш за все, органічним та актуальним є використання архетипів, символів, алегорій [11, с. 184]. Це є характерним і для живописного доробку М. Писанка. У його роботах переплітаються загальнокультурні, національні й етнічні цінності у трактуванні прадавніх і сучасних символів. Відповідно до теорії К. Юнга [19], «сам по собі термін “архетип” означає якийсь формоутворювальний принцип, який формує психологічну реальність, наповнюючи її універсальними, повторюваними в усі часи типовими образами та ідеями. Архетипи — це успадковані схильності відповідати світу певними способами. Вони є початковими образами, спогадами про інстинктивні енергії колективного несвідомого. Перший образ відноситься до самого раннього розвитку психіки. Людина успадковує ці образи з минулого своїх предків» [18, с. 203].

Особливу увагу М. Писанко приділяє темі материнства, яка у народному мистецтві має різнопланове тлумачення. Семантика цього образу в українському мистецтві — Матір, Земля, Батьківщина, Природа, Берегиня. Щоб зрозуміти природу

материнського архетипу, потрібно замислитись над сутністю материнського начала. К. Юнг дає такий узагальнений опис архетипу матері: «З ним пов'язані материнські риси: прояв уваги і співчуття; мудрість і душевний підйом, що поширюється за межі формальної логіки; будь-який корисний інстинкт або імпульс; все, що називається добротою; все, що дає турботу і підтримку, сприяє розвитку і родючості. Це місце магічної трансформації і відродження разом з потойбічним світом і його мешканцями знаходиться під заступництвом Матері» [6, с. 98].

Характерним для архетипу Матері є прояв усього жіночого: мудрості й духовної чистоти, ніжності, вірності, турботи, доброти і всепрощення. Ці чесноти втілені у роботах М. Писанка «Ніжність» (1960-ті), «Святість» (1970-ті), «Чистота» (1970-ті). У роботі «Ніжність» ліричну сутність жіночого образу художник передає через зображення дівчини, що замислилася заплітаючи косу. Всі засоби виразності підпорядковані ліризму ситуації: врівноважена стійка композиція, яка дає часовий розвиток дійства; декоративність оточення фігури з вишитими рушниками, в яку гармонійно вписаний образ дівчини у народному строї; певний ритмічний лад твору, визначений темними смугами, що формують образно-пластичне рішення композиції. Відчуття ніжності та камерності зображуваного моменту художник передає за допомогою теплої, вохристо-червоної кольорової гами з білими акцентами. Вибір саме таких кольорів пояснюється тим, що білий здавна вважався символом невинності, чистоти й радості, червоний — символом любові, вохристі відтінки — символами тепла та затишку.

Образ турботливої матері постає у роботі «Годування». Привертає увагу краса та щирість зображеного моменту, що передає відчуття піклування, любові і щастя. Так само, як і у вищезазначених роботах, художник оточує матір з дитиною яскравим та теплим орнаментальним фоном, що, на думку самого автора, «має магічну силу», тобто допомагає передати у творі потрібні почуття.

Архетип Матері пов'язаний з образом України-неньки. Цікавою у даному аспекті є робота М. Писанка «Рай на Україні». Характерно, що автор не прагне виділити у роботі окремий об'єкт чи фігуру, а об'єднує весь предметний світ в якийсь «космос кольору». Художник розміщує у центрі молоду дівчину з піднятими догори руками, що символізує Україну, в оточенні щедрот рідної землі. Композицію побудовано на пластичних узагальненнях живописних символів: дерева й трави, яскраві квіти і плоди в чудернацькому переплетенні, звірі — все це створює чуттєвий образ рідної Природи. У верхній частині картини художник розміщує Сонце. Традиція зображати велике яскраве Сонце склалася ще у давні часи, коли люди сприймали його як божество, що дарує людині тепло і життя на землі. У творі автор не дотримується правил перспективи та організації просторового рішення, орнаментально-килимова композиція роботи нагадує народний розпис. Таким чином, бачимо, що художній метод М. Писанка є вільним від законів соцреалістичного живопису та містить у своїй основі традиції народного примітиву.

М. Писанко. Ніжність. 1960-і

М. Писанко. Чоловіча сила та опора. Батько. 1980-і

Багатогранну символіку містять і чоловічі образи, в яких є активне начало: небесний і земний батько, син, герой, воїн, мудрець, а також алегорія сили, захисту. [5, с. 154] Чоловічі образи втілено у роботах «Мужність» (1972), «Чоловіча сила та опора. Батько» (1970), «Козацькому роду нема переводу» (1980-ті), «Отрок» (1960), «Розсердився» (1970-ті), «Перекрутила» (1976) та інші. Показовою є робота «Чоловіча сила та опора. Батько». В образі Батька втілено цілий комплекс морально-етичних якостей чоловіка-козака — мужність, силу, рішучість, готовність воювати за майбутнє своєї країни та благополуччя родини. Сам образ Козака викристалізувався в автохтонний, виплеканий століттями тип національного характеру, що перетворився на невід’ємну складову етнічного менталітету.

Протилежною є робота «Отрок», де головний герой — образ Сина, що сповнений ніжності, загадковості, мрійливості. Юнак зображений на фоні орнаменту. Великі орнаментальні кола пастельних відтінків нагадують про циклічність та спадкоємність майбутнього життєвого шляху підлітка.

Значне місце в живописі М. Писанка відведене зооморфним мотивам. Образи тварин репрезентують у творчості майстра відгук тотемістичного культу, вшанування матері-Природи, естетичну насолоду красою та силою звіра. Часто трапляються зображення коня, вівці, кози, віслюка, kota, пантери; орла, півня, лебедя, голуба; нерідко можна зустріти й зображення риби. Показово, що майже всі тварини,

М. Писанко. Годування. 1980-і

М. Писанко. Рай на Україні. 1960

окрім пантери та леопарда, представляють місцеву фауну. Усі ці образи у творчості художника — ретранслятори низки значень, що накопичувалися століттями в уявленнях людини і у культурі.

Частіше всього у роботах М. Писанка зустрічаються образи різноманітних птахів. Це «Птах щастя» (1970-ті), «Півники» (1960-ті), «Птах з райського саду» (1970-ті), «Горобчики» (1980), «Земний рай» (1980) та інші. У роботі «Півники» головними героями є однойменні птахи, яких наші пращури вважали передвісниками зорі, сходу Сонця, а, отже, пробудження життя. Не випадково існувала така народна назва як «будимир», тобто «буди світ». Характерними рисами зображення є декоративність та площинність. Образи нагадують птахів, що злетіли з вишитих рушників або українських настінних розписів. Майстер розміщує їх на плетених гілках, біля яскравих декоративних квітів. Він використовує контрастні кольори, оскільки за традицією української вишивки та розпису, усі деталі мають чітко проглядатись на відстані, а, отже, мають бути яскравими та контрастними. У роботі

М. Писанко. Земний рай. 1970-і

«Земний рай» художник зображує пару лебедів та трьох голубів. Лебеді є символом кохання і вірності. Краса цих птахів з давніх часів надихала людину на створення поетичних легенд, казок, пісень, художніх полотен. Голуби — це виразний християнський символ, який мав чимало значень: істини, невинності, чистоти, смиренності, заспокоєння і головне — миру. Усі ці поняття уособлюють для художника «земний рай».

Висновки. Як стверджує Т. Степанська, «процес успадкування етнічної традиції в мистецтві здійснюється: а) фольклорно, і відтворювані елементи носять характер сталого канону; б) у формах професійної художньої творчості, що орієнтовані на відбір елементів традиції, які допомагають вирішити творчі завдання» [15, с. 123]. У творчості Миколи Писанка ми бачимо використання певних народних традицій для більш повного розкриття задуму художника. Для його живописних робіт характерним є звернення до архетипів, тотемістичних символів, алегоричних образів, орнаментальності та умовності зображення, що визначає приналежність творчого

доробку художника до етностилістичної лінії або «неофольклоризму» в українському мистецтві. Це дає підстави до подальшого більш детального дослідження розвитку «національного стилю» в образотворчому мистецтві Південної України.

Література

1. Афанасьев В.А. Українське радянське мистецтво 1960–1980-х років. Київ: Мистецтво, 1984. С. 19.
2. Бородин Е. Художник с чужинкой // Крымские известия. 2011. 12 янв. С. 5.
3. Будзинський В. Спогади про дивосвіт М. Писанка // Трамонтан: альманах. Симферополь, 2008. С. 65–66.
4. Дем'янова Н. О. Динаміка розвитку етностилістичної лінії в живописі України // Актуальні питання сучасної науки: матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 16–17 травня 2014 р., м. Київ. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2014. С. 5.
5. Дем'янова Н. Символіка образів в українському живописі // Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк: СХУ ім. Лесі Українки, 2013. № 27. С. 154.
6. Зеленский В. В. Базовый курс аналитической психологии. Москва: Когито-Центр, 2004. С. 98.
7. Иванов Г. Портрет учителя в интерьере времени // Приазовская правда. 2005. 10 окт.
8. Колчева Э. М. Этнофутуризм как явление культуры: монография. Йошкар-Ола: ГОУВПО «Марийский государственный университет», 2008. С. 90.
9. Ліщинська О. І. Неофольклоризм як ідея сучасної української художньої культури // Гілея: науковий вісник / гол. ред. В. М. Вашкевич. Київ: ВІР УАН, 2012. Вип. 65 (№ 10). С. 390.
10. Малявка А. А. Язык изобразительного искусства Н. Н. Писанко. Мелитополь: Издательский дом МГТ, 2008. С. 9.
11. Нехвядович Л. И. Этнические традиции как источник формообразования в искусстве // Известия Алтайского государственного университета. Филология и искусствоведение. Барнаул: Издательство АГУ, 2011. № 1–2. С. 184.
12. Петрова О. Н. Заметки о категориях «прекрасного» и «безобразного» в художественной практике Украины // В диапазоне гуманитарного знания. Серия «Мыслители». Санкт-Петербург: Санкт-Петербургское философское общество, 2001. № 4. С. 401.
13. Пихуля В. М. Художник Николай Николаевич Писанко (личные воспоминания) // Геническ и геничане. [Б. м.], 1997. С. 115–123.
14. Склярєнко Г. М. Українське мистецтво другої половини ХХ століття: регіональні проблеми та загальний контекст // Студії мистецтвознавчі. 2009. № 1. С. 67–78.
15. Степанская Т. М. Искусствоведение: Учеб. пособие для студ. факультета искусств. Барнаул: Издательство Алтайского гос. ун-та, 1998. С. 123.
16. Федорук О. К. Перетин знаку: Вибрані мистецтвознавчі статті: У 3 кн. / ІПСМ АМУ. Київ: Видавничий дім А+С, 2006. Кн. 1: Історія та теорія мистецтва. Постаті. Народна творчість. 260 с.

17. Художники Херсонщини / авт.-упор. В.Г. Чуприна. Херсон: Наддніпряночка, 2002. С. 100.
18. Юнг К.Г. Архетип и символ. Москва: Ренессанс, 1991. С. 203.
19. Юнг К.Г. Структура психики и архетипы. Санкт-Петербург: Академический проект, 2007. 304 с.

References

1. Afanasiev V.A. Ukrainiske radianske mystetstvo 1960–1980 kh rokov [Afanasiev V. Ukrainian Soviet art from the 1960s through 1980s]. Kyiv: Mystetstvo, 1984. S. 19.
2. Borodina E. Hudojnik s chudinkoi [Borodina E. A bit odd artist] // Krymskie izvestiia [Crimean news]. 2011. 12 ianv. S. 5.
3. Budzynskiy V. Spohady pro dyvosvit M. Pysanka [Budzynskiy V. Memoirs about the inner world of M. Pysanko] // Tramontan: almanakh [Tramontan: An almanac]. Symferopol, 2008. S. 65–66.
4. Demianova N.O. Dynamika rozvytku etnostylystychnoiliniivzhvyvopysi Ukrainy [Demianova N. Development dynamics of the ethnic-social line of the fine art of Ukraine] // Aktualni pytannia suchasnoi nauky: materialy mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 16–17 travnia 2014 r., m. Kyiv [Actual issues of contemporary science: Proceeding of the International scientific and practical conference, May 16–17, 2014, Kyiv]. Kherson: Vydavnychiy dim «Helvetyka», 2014. S. 5.
5. Demianova N. Symvolika obraziv v ukrainskomu zhvyvopysi [Demianova N. Symbolics of images in Ukrainian fine art] // Naukovyi visnyk Skhidnoieuropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky [Scientific Herald of the Lesya Ukrainks Eastern European National University]. Lutsk: SNU im. Lesi Ukrainky, 2013. No. 27. S. 154.
6. Zelenski V.V. Bazovy kurs analiticheskoi psihologii [Zelenski V. Basics of analytical psychology]. Moskva: Kogito-Centr, 2004. S. 98.
7. Ivanov G. Portret uchitelia v interere vremeni [Ivanov G. Portrait of the Teacher in the interior of time] // Priazovskaia pravda [The truth of Pryazovya region]. 2005. 10 okt.
8. Kolcheva E.M. Etnofuturizm kak iavlenie kultury: monografiia [Kolcheva E. Ethnic futurism as a phenomenon of culture: A monograph]. Yoshkar-Ola: GOUVPO «Mariski gosudarstvenny universitet», 2008. S. 90.
9. Lishchynska O.I. Neofolklorizm yak ideia suchasnoi ukrainskoi khudozhnoi kultury [Lishchynska O. Neofolklorism as an idea of contemporary Ukrainian artistic culture] // Hileia: naukovyi visnyk [Hileya: Scientific herald] / hol. red. V.M. Vashkevych. Kyiv: VIR UAN, 2012. Vyp. 65 (No. 10). S. 390.
10. Maliavka A. A. Iazyk izobrazitel'nogo iskusstva N. N. Pisanko [Maliavka A. Language of the visual art of N. Pisanko]. Melitopol: Izdatelskiy dom MGT, 2008. S. 9.
11. Nehviadovich L.I. Etnicheskie tradicii kak istochnik formoobrazovaniia v iskusstve [Nehviadovich L. Ethnical traditions as a source of form diversity in art] // Izvestiia Altaskogo gosudarst-

vennogo universiteta. Filologiya i iskusstvovedenie [Proceedings of the Altai State University. Philology and art studies]. Barnaul: Izdatelstvo AGU, 2011. No. 1–2. S. 184.

12. *Petrova O.N.* Zаметki o kategoriiakh «prekrasnogo» i «bezobraznogo» v hudojstvenno praktike Ukrainy [Petrova O. Notes on the categories of beautiful and disgusting in the art practice] // V diapazone gumanitarnogo znaniia. Serii «Mysliteli» [Within the range of humanities. «Thinkers» series]. Sankt-Peterburg: Sankt-Peterburgskoe filosofskoe obschestvo, 2001. No. 4. C. 401.

13. *Pihulia V.M.* Hudojnik Nikola Nikolaevich Pisanko (lichnye vospominaniia) [Pihulia V. Nikolai Pisanko. an artist (personal recollections)] // Genichesk i genichane [Genichesk city and its dwellers]. [B. m.], 1997. S. 115–123.

14. *Skliarenko H.M.* Ukrainske mystetstvo druhoi polovyny XX stolittia: rehionalni problemy ta zahalniy kontekst [Skliarenko H. Ukrainian art of the second half of the 20th century: regional issues and general context] // Studii mystetstvovnavchi [Art studies papers]. 2009. No. 1. S. 67–78.

15. *Stepanskaia T.M.* Iskusstvovedenie: Ucheb. posobie dlia stud. fakulteta iskusstv [Stepanskaia T. Art studies: A study guide]. Barnaul: Izdatelstvo Altaskogo gos. un-ta, 1998. S. 123.

16. *Fedoruk O.K.* Peretyn znaku: Vybrani mystetstvovnavchi statti: U 3 kn. [Fedoruk O. Intersection of a sign: Selected art studies papers: In 3 volumes] / IPSM AMU. Kyiv: Vydavnychiy dim A+S, 2006. Kn. 1: Istoriia ta teoriia mystetstva. Postati. Narodna tvorchist [Part 1: History and theory of art. Figures. Folk art]. 260 s.

17. Khudozhnyky Khersonshchyny [Artists of the Kherson region] / avt.-upor. V.H. Chupryna. Kherson: Naddniprianchka, 2002. S. 100.

18. *Iung K.G.* Arhetip i simvol [Jung C. G. Archetype and symbol]. Moskva: Rennessans, 1991. S. 203.

19. *Iung K.G.* Struktura psihiki i arhetipy [Jung C. G. Structure of the Psyche and archetypes]. Sankt-Peterburg: Akademicheskii proekt, 2007. 304 s.

Ольга Владимировна Гуляева

Традиции «неофольклоризма» в творчестве Н. Писанко

Аннотация. Исследовано творчество украинского художника Николая Писанко (1910–1996), установлена стилевая принадлежность творчества художника, осмыслена роль этнотрадиции как выразительного средства в живописи, выявлено наличие в живописному наследи Н. Писанка традиций «неофольклоризма», который был широко представлен в искусстве Украины 1960–1980-х.

Ключевые слова: традиция, живопись, неофольклоризм, архетип, символ.

Olga V. Guliyeva

Neo-Folklorism traditions in the works of M. Pysanko

Summary. The work of the Ukrainian artist Mykola Pysanko (1910-1996) was studied, the style attachment of the artist's creative work was determined, the role of ethno-tradition as a means of expressiveness in painting was comprehended, the presence in the pictorial edition of M. Pysanko traditions of «neo-folklorism», which became widespread in the art of Ukraine in the 1960–1980s.

Keywords: traditions, painting, neo-folklorism, archetype, symbol.